

Mas Vila - Mas del Remei

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Urbanització Ciutat del Remei. Vora la Capella del Remei
Emplaçament Sota del puig Gallina, a tocar del terme municipal de Sant Vicenç dels Horts.

Coordenades:

Latitud: 41.386283631804
Longitud: 1.9798204108406
UTM Est (X): 414704
UTM Nord (Y): 4582141

Classificació

Número de fitxa 08068 - 77
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Popular
Segle XVI-XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Masia abandonada.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL – 523-I
Pla Especial i catàleg del patrimoni arquitectònic i ambiental de Cervelló, 2017. PEPAAC – ph-57
Data aprovació: dt., 02/05/2017 - 12:00
Número inventari IPAC 35637
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 4622120DF1842S0001IA

Fitxes associades:

[Molí de vent del Mas Vila](#)

[Relloige de sol de Mas Vila](#)

[Trull d'oli del mas Vila](#)

[Capella del Remei](#)

Autoria de la fitxa

Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum

Data de registre de la fitxa:

ds., 27/01/2024 - 23:12

Descripció

Aquesta masia forma un conjunt arquitectònic amb diferents cossos disposats de tal manera que aprofiten el desnivell del turó en què està emplaçada.

El volum central és de planta rectangular i té una coberta de dos aiguavessos, amb forjats modificats en restauracions contemporànies que emmascaren en part l'obra original. Les parets són de maçoneria i moltes d'elles havien estat pintades de calç. El complex edificat presenta una galeria miradora oberta al vessant que dona a la riera de Santa Maria.

Faciliten l'accés dues portes: la de l'exterior, del barri, i una a l'interior de l'edifici principal. El portal exterior és de llinda plana de fusta, amb una porta que conserva l'antic picador de ferro forjat, i els brancals són de carreus fets de pedra sorrenca vermella. Aquesta porta dona accés a un petit espai, el terra del qual està pavimentat amb lloses de pedra, i està mig cobert. El segon portal, interior, dona accés a l'edificació primitiva del mas, i és de carreus escairats amb un arc de punt rodó. Està fet senceraement de pedra sorrenca vermella.

Completen el conjunt un safareig, grans cisternes, una horta que encara es manté i un molí de vent. En l'espai interior, davant l'entrada principal, després del barri i per sota d'un cobert, hi ha un interessant trull d'oli, testimoni de les activitats agrícoles que es desenvolupaven en aquesta masia.

A la porta exterior de la masia, al brancal dret, encara semblen visibles les marques del desgast de la pedra per efecte de la sal feta servir en la cerimònia del "salpàs". Aquesta cerimònia es feia per Pasqua, quan el mossèn beneïa les cases i les famílies col·laboraven amb donacions d'ous i cèntims. Els ous recollits es feien servir per elaborar una crema que es menjava a la font Flàvia. A la dècada de 1950-1960, aquesta crema es repartia a tots els infants de la catequesi el dilluns de Pasqua Florida. La crema la feien dones com Núria Baqués, Teresina i Lola Vendrell, entre altres catequistes. Segons explica Josefina Tutusaus, nens i nenes portaven un plat i una cullereta, tot embolicat en un tovalló, i es menjava, per exemple, a la Font Flàvia. Les olles brutes que havien servit per fer la crema es rentaven a la riera.

A la façana posterior existeix un rellotge de sol de tipus vertical a migdia, fet de rajoles de ceràmica. Aquest rellotge té marques horàries de les 6 del matí a les 6 de la tarda, amb numeració àrbiga i la línia de les 12 hores vertical. El gnòmon és de vareta i en la part superior apareix una imatge de Santa Maria de Cervelló. El rellotge està ben conservat.

Observacions:

El mas està situat en un indret magnífic, amb un paisatge d'una bellesa exuberant, tot i la pineda i la boscúria que envolten tota la zona.

La gent més gran diu que l'obra de l'Apel·les Mestres "El estiuet de Sant Martí: idílico en tres actos y un épico" està ambientada en aquest lloc.

Història

El mossèn Jaume Armengol i Armengol va deixar escrita una breu, però valuosa història del Mas Vila, basada en una exhaustiva consulta de la documentació que va trobar a la mateixa masia. Armengol explica que, al segle XV, aquesta casa es coneixia amb el nom de Mas Rabassa, ja que era habitada per una família procedent de Sant Vicenç dels Horts que portava aquest cognom.

Segons Llurba (2021b: 237-241), aquesta masia és molt antiga, i això es demostra en la dotació de l'església de Sant Esteve de Cervelló, datada l'any 1231, on es menciona el coll de Rabassa, un indret proper a Sant Vicenç dels Horts.

El 24 de maig de 1582, el Baró de Cervelló i de Sant Vicenç va autoritzar la venda del mas. En aquell moment, la propietat era de Joan Rabassa, qui va vendre la masia a Bartomeu Triter, un pagès de Sant Vicenç dels Horts.

Un temps després, la masia va passar a ser coneguda com a Mas Descoll, ja que en aquell moment era propietat d'una família de Pallejà. L'any 1602, la masia va canviar de mans i va passar a ser propietat de Valentí Domènech, un pagès de Castellví de Rosanes, que va morir durant la Guerra de Secessió.

Posteriorment, l'any 1645, la masia va ser adquirida per Andreu Vilar, un notari de Barcelona. A partir d'aquell moment, la casa va començar a ser coneguda amb el nom actual, Mas Vila.

Aquesta sèrie de canvis de propietaris i noms reflecteix la rica història i el valor patrimonial d'aquesta masia, que ha estat testimoni de nombroses generacions i esdeveniments històrics.

Cap a finals de l'any 1898, els propietaris de la finca, els esposos Dolors Nadal i Janer i Josep Vilartimó, van tenir la iniciativa de celebrar el centenari de la fundació de la capella situada al costat de la seva propietat. Amb aquest propòsit, van sol·licitar permís al bisbe de Barcelona per convertir la capella en un oratori públic, de manera que els pelegrins i romeus poguessin participar en les oracions eclesiàstiques. Aquesta petició tenia com a objectiu permetre una major participació de la comunitat en les celebracions religioses.

Des d'aleshores, la capella del Remei es va transformar en l'escenari d'un aplec que ràpidament es va convertir en una celebració molt important. Cada segon diumenge del mes d'octubre, una gran diversitat de persones procedents dels pobles dels voltants, com Cervelló, Sant Vicenç dels Horts, Vallirana, Sant Boi, La Palma de Cervelló, entre d'altres, es reunien per participar en aquesta festa popular. L'aplec del Remei va esdevenir una trobada molt esperada, convertint el lloc en un important indret de pelegrinatge.

Durant molts anys, l'aplec va mantenir-se com una tradició arrelada, atraient un gran nombre de fidels i visitants que gaudien de la celebració. A partir de la dècada de 1960, aquesta tradició va començar a decaure. Això va ser a causa de l'aparició dels seguidors del Palmar de Troya, que es van instal·lar a la zona i van desplaçar l'antiga tradició popular, canviant completament el tipus de públic que assistia a l'aplec.

Aquest canvi va suposar la pèrdua de moltes de les característiques tradicionals de la celebració, ja que l'afluència de pelegrins i participants tradicionals va disminuir considerablement. Així, el que havia estat durant molts anys una festa popular arrelada i esperada, es va veure transformada per les noves influències religioses que van emergir en aquell moment, alterant profundament el sentit i l'ambient de l'aplec del Remei. (Llurba, 2021b: 240).

Bibliografia

AMB (2016) Text refós del pla especial i catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Cervelló. S.Ll. Àrea Metropolitana de Barcelona.

LLURBA RIGOL, Josep (2021b) Les masies de Cervelló, La Palma de Cervelló i Vallirana. Nèctar Editorial. Torrelles de Llobregat.

ROIG MESTRE, María Montserrat (2010) I Centenari de la Benedicció de l'església nova de Sant Esteve de Cervelló (1908-2008). Barcelona: Gràfiques Llopart.

<https://archive.org/details/lestiuetdesantma3555mest/page/26/mode/2up>

Enllaços d'interès:

[Cercador de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

[Inventari de Relotges de Sol dels Països Catalans. Referència.: 3670](#)

